

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
32

RYNEK PASZ

stan i perspektywy

ISSN 1428-1228

**ANALIZY
RYNKOWE**

WRZESIEŃ 2012

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *T. Chrościcki*
- II. Sytuacja na światowych rynkach surowców paszowych i pasz przemysłowych – *W. Łopaciuk, M. Krzemiński, M. Bodył*
- III. Krajowa produkcja surowców paszowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk*
- IV. Popyt krajowy na surowce paszowe i produkcja pasz przemysłowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk*
- V. Polski handel zagraniczny surowcami paszowymi i paszami – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk, M. Krzemiński*
- VI. Krajowe ceny podstawowych surowców paszowych i pasz przemysłowych – *W. Łopaciuk, M. Krzemiński*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB, tel.: (22) 505-46-66

AUTORZY:

mgr Wiesław Dzwonkowski

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 50-54-616

mgr inż. Wiesław Łopaciuk

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 50-54-551

mgr Marcin Krzemiński

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 50-54-632

dr inż. Magdalena Bodył

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 50-54-496

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 25.09.2012 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Tadeusz Chrościcki, Bogumiła Kasperowicz, Jan Małkowski, Jadwiga Seremak-Bulge, Iwona Szczepaniak,
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący), Marzena Trajer, Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w kwietniu 2013 r.

W 2012 r. światowe zbiory zbóż (bez ryżu) są szacowane na 1,77 mld ton, tj. o blisko 4% mniej niż w poprzednim roku, a ich zużycie zmniejszy się o ponad 1%. Ponieważ spadek podaży jest głębszy niż popytu, na światowych rynkach ma miejsce znaczący wzrost cen zbóż, a ich wysoki poziom utrzyma się w całym sezonie 2012/13.

Według wstępnych szacunków zbiory zbóż w Polsce w 2012 r. wyniosły 27,3 mln ton i były o blisko 3% wyższe od zbiorów w 2011 r. Jest to poziom nieznacznie większy od przewidywanego ich zużycia.

Krajową produkcję pasz treściwych w sezonie 2012/13 szacuje się na 20,3 mln ton, co w porównaniu z sezonem poprzednim oznacza wzrost o 8%. Produkcja pasz zbożowych (zbóż paszowych i otrąb uzyskiwanych z przemiału zbóż na mąki i kasze) wzrośnie do ok. 18,8 mln ton (o 8,3%). Produkcja wysokobiałkowych surowców paszowych może być o ok. 4% wyższa niż w poprzednim sezonie i wynieść ok. 1,59 mln ton.

Zapotrzebowanie krajowego rynku na pasze treściwe, po wzroście w ostatnich kilku latach, w bieżącym sezonie będzie niższe o ok. 2% i wyniesie ok. 22,2 mln ton. Zmniejszenie popytu na pasze treściwe wynika ze spadku pogłowia i produkcji trzody, który tylko częściowo będzie zrekomensowany wzrostem produkcji drobiarskiej. W sezonie 2012/13 popyt na zbożowe surowce paszowe może wynieść 17,8 mln ton, wobec 18,1 mln ton w sezonie poprzednim. Spasanie zbóż w postaci pasz gospodarskich zmniejszy się o prawie 5%, do ok. 11,8 mln ton. Natomiast zużycie zbóż w przemyśle paszowym wzrośnie do 4,65 mln ton. W sezonie 2012/13 wieloletni trend wzrostu zapotrzebowania

na surowce wysokobiałkowe może zostać zahamowany, a ich zużycie wyniesie ok. 4,2 mln ton, wobec 4,3 mln ton w sezonie 2011/12 i 3,8 mln ton dwa lata wstecz.

Sezon 2011/12 charakteryzował wysokim poziomem cen zbóż. W pierwszych dwóch miesiącach sezonu 2012/13 na rynku krajowym miał miejsce dalszy wzrost tych cen, a ich poziom, z wyjątkiem kukurydzy, był o kilkanaście procent wyższy w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. W kolejnych miesiącach bieżącego sezonu można spodziewać się stabilizacji lub niewielkiego wzrostu tych cen. Przewiduje się, że średnie ceny pszenicy paszowej w IV kwartale 2012 r. mogą wynieść 830-880 zł/t, żyta 680-730 zł/t, a kukurydzy 660-710 zł/t.

Silniej podrożały surowce wysokobiałkowe, których ceny w pierwszych miesiącach sezonu 2012/13 były o 50-60% wyższe niż przed rokiem. Ceny śruty sojowej przekroczyły 2200 zł/t, a rzepakowej 1100 zł/t. W dalszej części sezonu powinny się one obniżyć, ale i tak będą zdecydowanie wyższe niż w latach poprzednich. W konsekwencji należy oczekiwać dalszego znacznego wzrostu cen pasz przemysłowych, w tym zwłaszcza mieszanek uzupełniających.

Produkcja pasz przemysłowych w 2011 r. wyniosła, według szacunków IERiGŻ-PIB, 8,20 mln ton¹, wobec 7,91 mln ton w 2010 r. Produkcja pasz dla drobiu zwiększyła się o niespełna 3%, do 5,26 mln ton, a dla trzody i bydła o 3,5 i 13%, odpowiednio do: 1,75 i 0,87 mln ton. W 2012 r. utrzymuje się wzrost produkcji pasz przemysłowych. W I półroczu bie-

¹ Według GUS w 2011 r. produkcja pasz przemysłowych spadła o 2,4% do 7,71 mln ton.

żącego roku, pasze przemysłowe relatywnie potaniały w stosunku do zbóż, co mogło skłaniać producentów żywca wieprzowego do zwiększenia zakupów mieszanek pełnoporcjowych, mimo pogorszenia opłacalności chowu. Utrzymał się także wzrost popytu na pasze przemysłowe dla drobiu, stymulowany kilkuprocentowym wzrostem produkcji żywca drobiowego, przy spadku zapotrzebowania na pasze dla kur niosek. W II półroczu sytuacja w produkcji drobiarskiej nie ulegnie zmianie, natomiast może obniżyć się produkcja pasz dla trzody. W całym 2012 r. produkcja pasz przemysłowych może wynieść ok. 8,23 mln ton i będzie nieznacznie wyższa niż w 2011. Podwyższenie tempa tempa wzrostu produkcji pasz może mieć miejsce w 2013 r., pod wpływem częściowego odbudowania produkcji jaj, po tegorocznym załamaniu. Wstępnie przewiduje się, że produkcja pasz przemysłowych w 2013 r. może wynieść ok. 8,5 mln ton.

W 2012 r. sytuacja ekonomiczno-finansowa sektora paszowego nieznacznie się pogorszyła w stosunku do lat poprzednich, ale większości firm pozwoli wygenerować zyski.

Import głównych surowców paszowych będzie o ok. 4% niższy od ubiegłorocznego i wyniesie ok. 4,3 mln ton. Prawie 3,2 mln ton wyniesie przywóz surowców wysokobiałkowych, z tego 1,85 mln ton śruty sojowej i 0,85 mln ton śruty słonecznikowej. O ok. 7%, do 1,14 mln ton zmniejszy się import zbożowych surowców paszowych. Eksport zbożowych surowców paszowych może wynieść ok. 1,59 mln ton, wobec niespełna 1 mln ton w sezonie poprzednim, a surowców wysokobiałkowych ok. 515 tys. ton i będzie o ok. 7% niższy niż przed rokiem.

SUMMARY

The global harvest of cereals in 2012 (excluding rice) is estimated at 1.77 billion tonnes, i.e. nearly 4% less than in the previous year, and their consumption will drop by more than 1%. Because the decline in supply is greater than that in demand, global markets have seen a considerable increase in cereal prices, which will remain high throughout the 2012/13 season.

According to the preliminary estimates, in 2012 the harvest of cereals in Poland amounted to 27.3 million tonnes and was nearly 3% greater than in 2011. This level is slightly above their forecast consumption.

The domestic production of concentrated feedingstuffs in the 2012/13 season is estimated at 20.3 million tonnes, which implies an increase of 8% as compared to the previous season. The production of cereal feeds (feed grain and bran obtained from the milling of cereals for flour and groats) will increase to ca. 18.8 million tonnes (by 8.3%). The production of high-protein feed components may be ca. 4% higher than in the previous season and may amount to ca. 1.59 million tonnes.

After the increases of the several previous years, this season's demand for concentrated feedingstuffs in the national market will be ca. 2% lower and will amount to ca. 22.2 million tonnes. The decrease in demand for concentrated feedingstuffs follows from a reduction in the swine production and pig stock, which will be only partly compensated by the increase in poultry production. In the 2012/13 season, the demand for cereal-based feedingstuffs may amount to 17.9 million tonnes, as compared to the 18.2 million tonnes in the previous season. The feeding of grain in the form of farm-produced feedingstuffs will decrease by nearly 5%, to ca. 11.8 million tonnes. On the other hand, the consumption of grain in the feed

industry will increase to 4.65 million tonnes. In the 2012/13 season, the growth trend in the demand for high-protein materials observed for many years now may subside, and their consumption will amount to ca. 4.2 million tonnes against 4.3 million tonnes in the 2011/12 season and 3.8 million tonnes two years ago.

The 2011/12 season was characterised by a high level of cereal prices. In the first two months of the 2012/13 season, those prices continued to rise in the domestic market, and their level, with the exception of corn, was more than a dozen percent higher than in a corresponding analogous period in the previous year. In the coming months of the current season one may expect them to stabilise or to grow slightly. It is expected that average feeding wheat prices in Q4 of 2012 may amount to PLN 830-880 per tonne, for rye: PLN 680-730 per tonne, and for corn: PLN 660-710 per tonne.

The increases were greater for high-protein feed material prices, which were 50-60% higher in the first months of the 2012/13 season than a year earlier. The prices of soy meal exceeded the amount of PLN 2,200 per tonne, for rape meal – PLN 1,100 per tonne. They should drop in the remaining part of the season, yet they will still be much higher than in the previous years. As a result, one should expect the substantial increases in industrial feeds to continue, especially in respect of dietary supplements.

According to IAFE-NRI estimates, the production of industrial feeds in 2011 amounted to 8.20 million tonnes¹ against 7.91 million tonnes in 2010. The production of feedingstuffs for poultry increased by less than 3% to 5.26 million tonnes, that of feedstuffs for pigs and bovine animals – by 3.5 and 13%, to 1.75 and 0.87 million

¹ According to the CSO data, the production of industrial feeds in 2011 decreased by 2.4% to 7.71 million tonnes.

tonnes, respectively. In 2012 the production of industrial feeds continued to grow. In the first half of this year, industrial feeds became relatively cheaper as compared to cereals, which could make live pigs producers more inclined to increase the purchase of complete feed, despite the decreasing profitability of farming. The demand for industrial feed for poultry continued to increase, stimulated by the increase in the production of live poultry at the level of several percent, with the demand for feed for laying hens declining. In the second half of the year, the situation in poultry farming will not change, while the production of feedingstuffs for pigs may decrease. In the entire 2012, the production of industrially manufactured feeds may amount to ca. 8.23 million tonnes, and will be slightly higher than in 2011. The pace of the increase in the production of feedingstuffs may become greater in 2013, when the production of eggs partly recovers after this year's breakdown. According to preliminary estimates, in the entire 2013 the production of industrial feed may amount to ca. 8.5 million tonnes.

In 2012, the economic and financial situation of the feedingstuffs sector was slightly worse than in the previous years, yet most enterprises will be able to generate profit.

The import of main feed materials will be ca. 4% smaller than last year and will amount to ca. 4.3 million tonnes. The import of high-protein feed materials will amount to almost 3.2 million tonnes, including 1.85 million tonnes of soya meal and 0.85 of sunflower meal. The import of cereal-based feed components is expected to decline by ca. 7% to 1.14 million tonnes. The export of cereal-based feed components may amount to ca. 1.59 million tonnes against less than 1 million tonnes in the previous season, and to ca. 515 thousand tonnes for high-protein feed material, and will be ca. 7% lower than a year earlier.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Rynek ziemniaka (39) • październik 2012,
2. Rynek zbóż (43) • październik 2012,
3. Rynek mięsa (43) • październik 2012,
4. Rynek rzepaku (42) • październik 2012,
5. Rynek ryb (18) • listopad 2012,
6. Rynek drobiu (42) • listopad 2012,
7. Rynek owoców i warzyw (41) • listopad 2012,
8. Popyt na żywność (14) • marzec 2013,
9. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (40) • marzec 2013,
10. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (37) • marzec 2013,
11. Rynek pasz (33) • kwiecień 2013,
12. Rynek mleka (44) • kwiecień 2013,
13. Rynek ryb (19) • kwiecień 2013,
14. Rynek zbóż (44) • maj 2013.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2012 roku wynosi 42 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa, tel.: (22) 50-54-685, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
